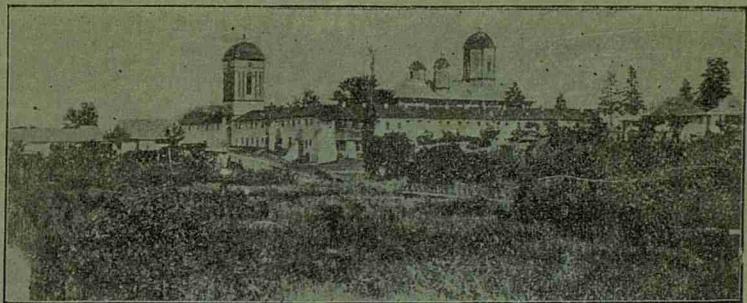

G. T. BUZDANU

TEXT-ATLAS

JUDEȚUL ILFOV

PENTRU

Clasa II primară urbană și Divizia II, anul I a școalelor rurale

Aprobat de Ministerul Cultelor și Instrucțiuniei Publice la concursul de cărți didactice
cu ordinul seria A, No. 10321 din 22 August 1896.

EDITIA V

REAPROBATĂ DIN NOU ÎN AUGUST 1898

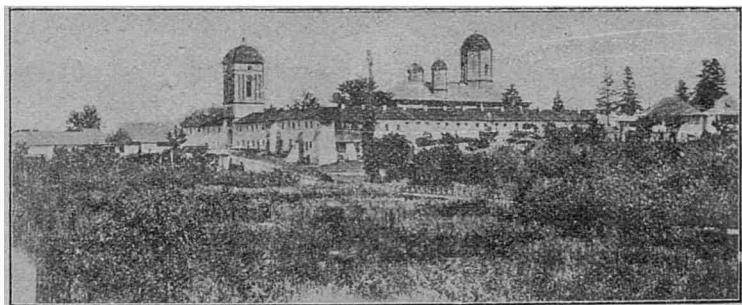
BUCUREȘTI

Atelierele grafice I. V. SOCECŪ, Strada Berzei, 59

1904—1905

Prețul 1 Leu.

G. T. BUZOIANU

TEXT-ATLAS

— — — — —

JUDEȚUL ILFOV

PENTRU

Clasa II primară urbană și Divizia II, anul I a școalelor rurale

Aprobat de Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice la concursul de cărți didactice – cu ordinul seria A, No. 10321 din 22 August 1896.

EDITIA V

REAPROBATĂ DIN NOU ÎN AUGUST 1898

BUCUREȘTI

Atelierele grafice I. V. SOCECŪ, Strada Berzei, 59

1904—1905

Toate exemplarele vor purta semnătura autorului.

I. T. Buzoianu

TRIMESTRUL I

EXERCITII DE ORIENTARE

Orizont — Punte cardinale.

Când ne aflăm pe o câmpie, ni se pare că cerul înconjură pământul de toate părțile.

Toată marginea pământului, acolo unde pare atinsă de cer, se numește zare sau orizon.

Dacă ne aflăm în zori de ziua, vedem că într'un punct al cerului se ivește soarele și dacă îl urmărim cu răbdare, vedem că el se tot ridică pe bolta cerească, până ce ajunge d'asupra capului nostru.

Dacă apoi îl urmărim toată ziua, vedem că soarele se lasă pe cer, până ce ajunge tocmai în partea cealaltă a cerului.

Locul unde s'a ivit soarele dimineață se numește *Răsărit*; iar acela unde a dispărut seara, se numește *Apus*.

Dacă mergem spre partea de unde a răsărit soarele, zicem că mergem spre *Răsărit*, iar dacă mergem spre punctul pe unde a dispărut seara, ne ducem spre *Apus*.

Așezându-ne astfel încât să avem *Răsăritul* la dreapta, vom avea negreșit *Apusul* la stânga; atunci în fața noastră vom avea *Miază-noapte*, și în spatele nostru *Miază-zi*.

Dacă vom merge înainte, având necontenit *Răsăritul* la dreapta

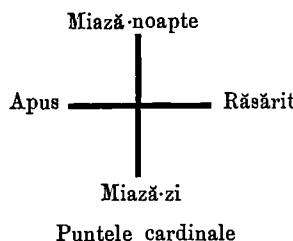
noastră, vom merge spre *Miază-noapte*; iar dacă ne întoarcem înapoi, vom merge spre *Miază-zi*.

Notă. Acest exercițiu se va face cu școlarii până ce fiecare va ști să meargă spre cele patru puncte cardinale, ziua în curte.

74014. Ilfov.

Model de orientare

Acstea sunt cele patru puncte cardinale, care ajută pe orice călător în drumul său. Unite două căte două, adică Răsăritul cu Apusul și Miază-noapte cu Miază-zi, ele formează două linii încrucișate.

E destul să cunoști unul din ele, ca să afli numai decât pe fiecare din celelalte trei.

Orientarea pe pereții clasei, pe tablă și pe placă.

Și pe pereții clasei se pot însemna punctele cardinale. Este destul să cunoaștem peretele din spre Răsărit, unde se află așezată icoana. Peretele din fața acestuia va fi spre Apusul soarelui. Așezându-ne cu mâna dreaptă spre peretele dinspre Răsărit, și cu stânga spre cel din spre Apus, peretele din fața noastră va fi spre Miază-noapte, iar cel din spatele nostru va fi spre Miază-zi.

Ducând linii pe podele dela un perete la altul, în mijlocul clasei, vom obține o încrucișatură la fel cu cea dată de cele patru puncte cardinale ale orizontului.

Această încrucișare a puntelor cardinale se poate desemna și pe tablă.

Așezăm tabla culcată pe bancă. Pe marginea laturii din spre păretele cu icoană, însemnăm *Răsărit*; iar pe latura opusă însemnăm *Apus*. Apoi unim aceste două puncte cu o linie. Ducem acum o altă linie, care să cadă de sus în jos și formăm o cruce. La capătul de sus al acestei linii notăm pe *Miază-noapte* iar la capătul opus notăm pe *Miază-zi*.

Astfel și pe placă vom avea în totdeauna Răsăritul la dreapta, Apusul la stânga, Miază-noapte sus și Miază-zi jos.

Pe placă se poate face același lucru. Așezăm placă cu latura din dreapta spre păretele cu icoană, adică spre Răsărit.

Apoi ducem cele două linii care se încrucișează și notăm punctele cardinale întocmai cum am făcut și pe tablă. Când vom ridica placă, vom avea Miază-noapte în susul plăcii, Miază-zi în josul ei, Apusul spre stânga și Răsăritul spre dreapta¹⁾.

Notă. Să se știe așa dar, odată pentru totdeauna, că pe toate hărțile cum și pe toate planurile Răsăritul va fi totdeauna la dreapta, Apusul la stânga, Miază-noapte sus și Miază-zi jos.

¹⁾ Atât când e vorbă de fixarea puntelor cardinale pe tablă cât și atunci când se lucrează cu placă, se vor face exerciții numeroase cu școlarii.

Planul Clasei.

Această odaie, în care ne adunăm în toate zilele de lucru, se numește *clasă*.

In clasa noastră se află o catedră, o tablă neagră, o sobă și mai multe bănci.

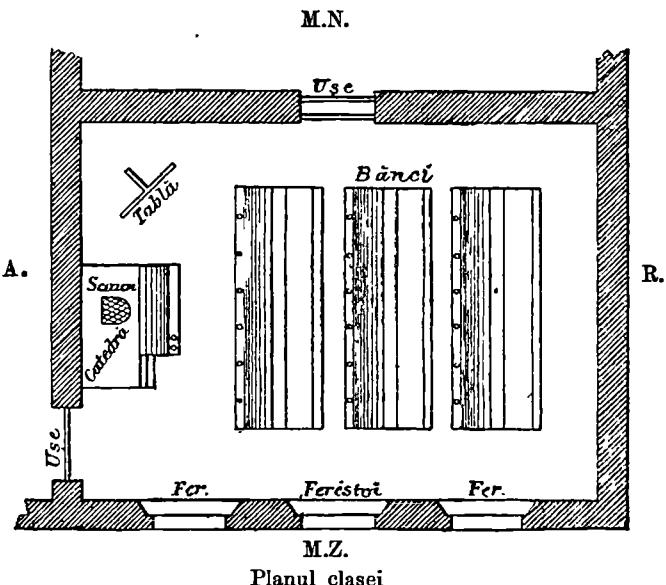
Clasa noastră e făcută ca orice odaie, adică din patru părți, o ușă și două ferestre.

Ca să desenăm clasa noastră, tragem pe tablă patru linii, care vor arăta cei patru părți. Vom avea numai grijă ca peretele cu icoana să-l notăm în partea dreaptă a tablei.

Pe una din aceste linii însemnăm deschizatura ușei, în locul unde vine ușa, apoi tot aşa cu ferestrele, cu soba, cu catedra și cu băncile.

Desenul care ne înfățișează pe tablă ori pe placă clasa noastră, se numește planul clasei.

Planul de pe tablă e cu mult mai mic de cât clasa ; iar cel de pe placă este încă și mai mic.

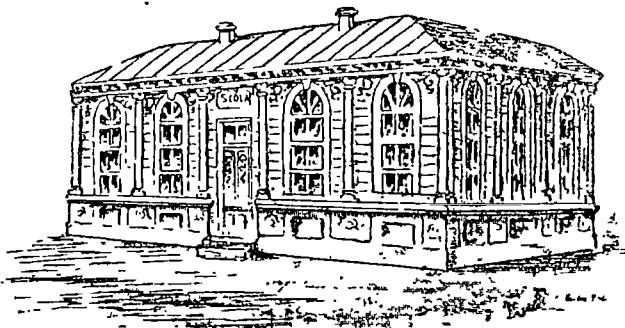

Planul clasei

Planul școalei.

Casa în care se află clasa noastră se chiamă școală.

Școala este o clădire cu mai multe camere, în care se află așezate clasele. Unele școale cuprind mai multe clase, precum sunt cele dela orașe ; altele

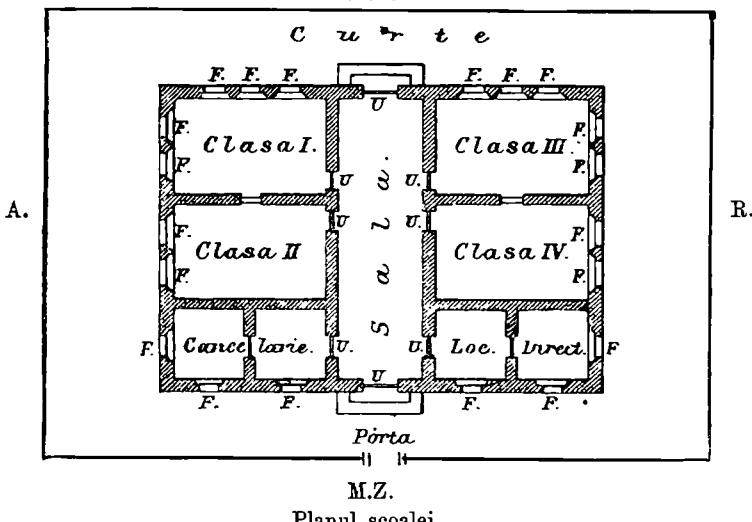

In vedere

însă n'au decât una sau două clase, cum sunt, de obiceiu, la școalele din sate.

Putem face ușor planul școalei tot în acelaș fel, după cum am lucrat pe al clasei, adică desenăm pe tablă atâtea linii drepte câte ne trebuie, spre a arăta

M.N.

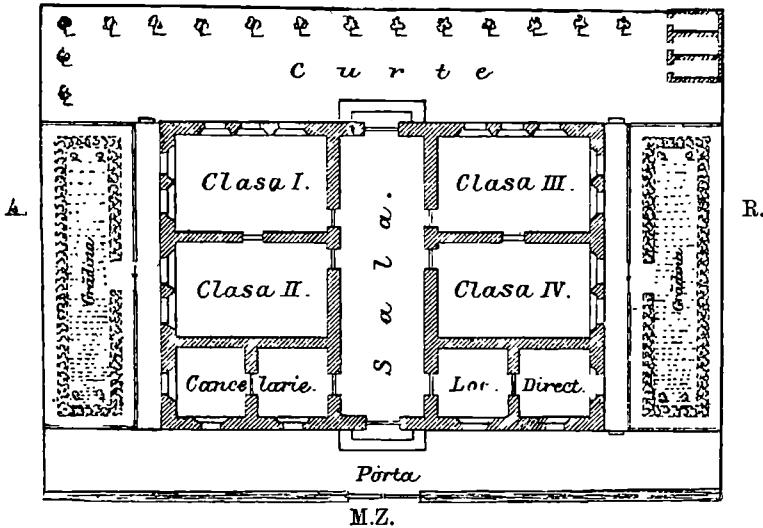

pereții. Pe aceste linii lăsăm deschizături în locul anume unde se găsesc poarta, ușile și ferestrele. Si aci trebuie înainte de toate să asezăm exact punctele cardinale.

Imprejurimile scoalei.

Unele școale au în față sau pe delături o curte; altele au și câte o grădină. Curtea și grădina sunt împrejmuite cu gard de nucle.

M.N.

Planul școalei cu împrejurimile ei

La orașe curtea și grădina sunt împrejmuite cu uluci de scanduri sau cu gard de fier.

Curtea și grădina școalei se numesc *împrejurimile ei*.

Casele și strădele din vecinătatea școalei.

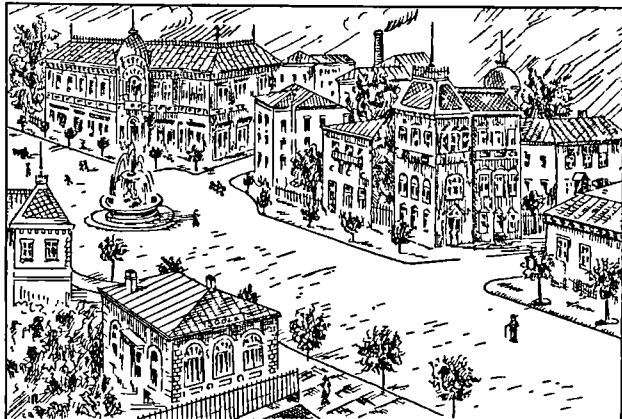
Când plecăm de la școală, mergem pe un drum cuprins între două rânduri de case. Acest drum se chiamă *stradă* sau *linie*.

Când această stradă sau linie este pardositară cu piatră măruntă, atunci se chiamă *șosea*.

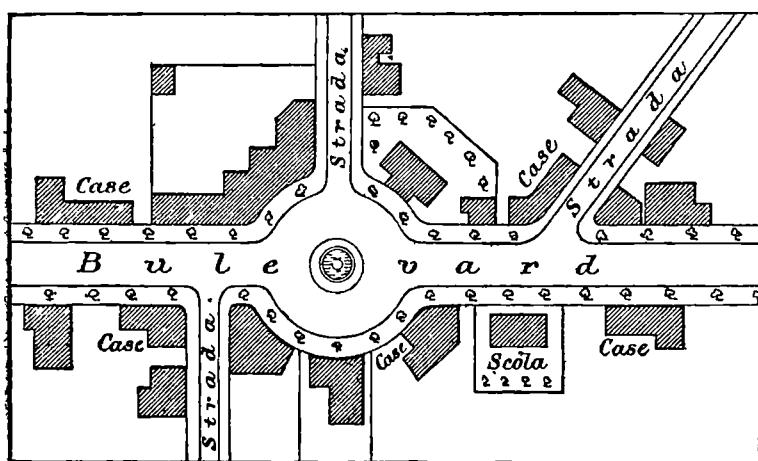
La orașe, strădele sunt mai toate pardosite cu piatră mare. Unele din ele sunt largi, drepte și lungi. Acele se chiamă *bulevarde*. Pe marginea lor sunt sădiți pomi.

Peici pe colo, se văd locuri mai largi numite piețe. Prin unele din aceste piețe se adună vânzătorii, de la care noi cumpărăm felurite lucruri trebuincioase.

Strădele nu merg toate în același parte, ci unele se încrusăsează cu altele. Unele străde sunt mai lungi, altele mai scurte.

Casele și strădele din vecinătatea școalei (în vedere)

Casele și strădele din vecinătatea școalei (în plan)

strada²⁾ care conduce la³⁾.

Casele, strădele și toate locurile de pe lângă școală noastră se chiamă vecinătăți.

Aceste case sau clădiri sunt de două feluri: *clădiri publice* și *clădiri particulare*. Clădirile publice sunt case ale tuturor. Astfel sunt bisericile, primăriile, judecătoriile și altele.

In satul nostru avem strada¹⁾ care ne duce la biserică; -- apoi

¹⁾ Numele strădei.

²⁾ Idem

³⁾ Numele localității mai importante din acel sat.

Casa părintească.

Casa în care locuim împreună cu familia noastră se chiamă *casa părintească*. Tatăl, mama și copiii alcătuiesc o *familie*. Tatăl este capul familiei.

Notă. Fiecare elev va prezenta învățătorului planul casei lor, care se va verifica și îndreptă de învățător.

O excursiune în vecinătate.

Vecinătățile le cunoaștem făcând excursiuni. Ceea ce vom vedea în aceste excursiuni se poate desena ca și clasa și școala.— La țară se găsesc dealuri, păduri, râuri, și pârâie pe care umblă morile. Unele râuri au pe dânsene poduri, pe cari trec oamenii și căruțele.

Ca să cuprindem cu ochiul mai multe vecinătăți, ne așezăm pe un loc mai înalt, un deal sau o movilă. De aci observăm toate localitățile și le fixăm pe hartie. Astfel am lucrat un plan al vecinătăților noastre.

Notă. Și aci ca pretutindeni, singura grija ce trebuie să preocupe pe învățător, este ca să se așeză astfel, încât să aibă răsăritul la dreapta.

Ce este un oraș

Locul pe care se află multe case și în care locuiește un mare număr de familii, se numește oraș.

In oraș se află străde drepte și bulevarde pardosite cu piatră. Casele sunt mari și frumoase.

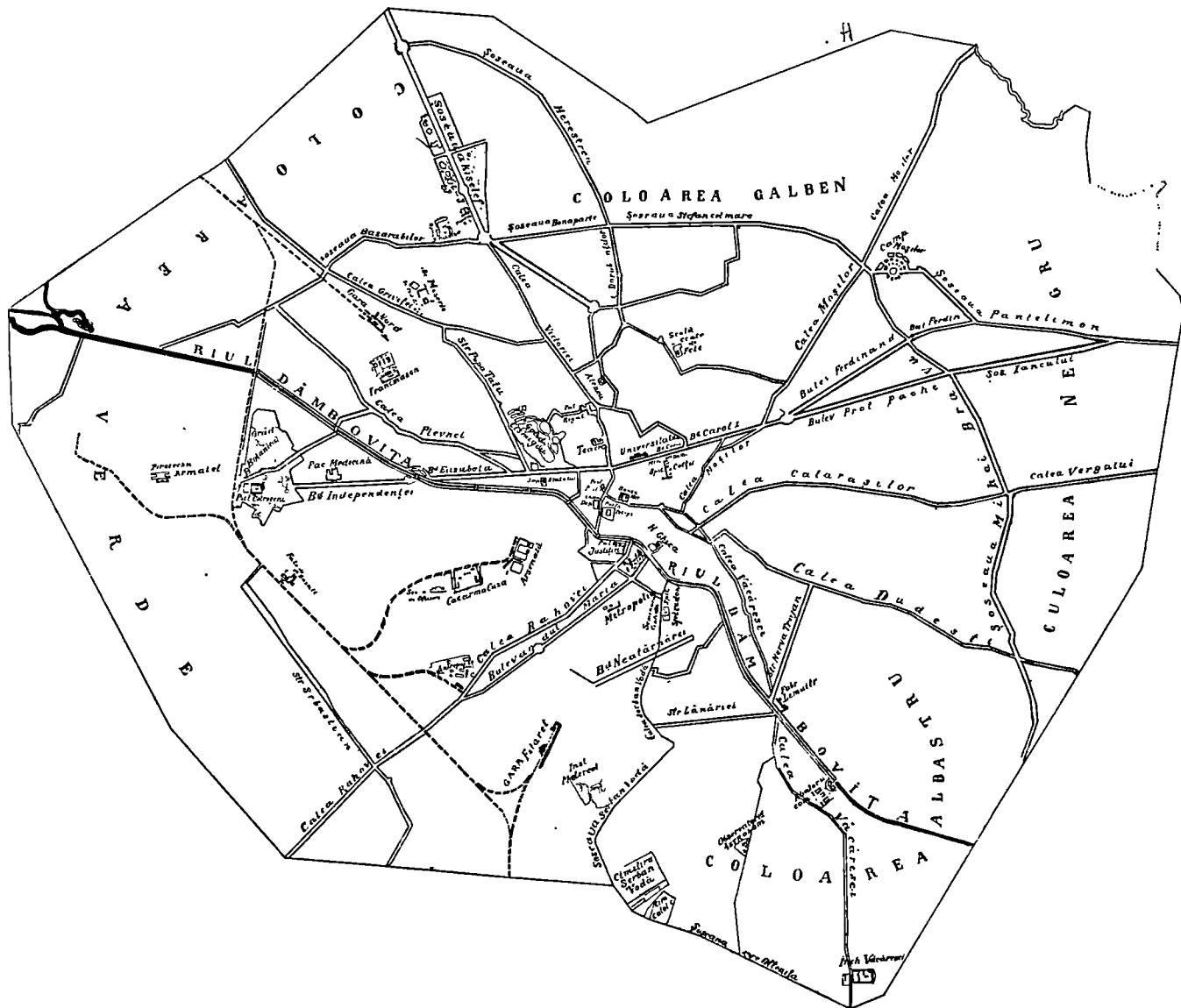
Fiecare oraș trebuie să aibă edificii publice și piețe. Unele au și tramvai.

Toate orașele sunt așezate lângă o cale ferată și pe lângă ele trebuie să curgă câte o apă.

Sat

Satul este o întindere de loc mai mică decât o oraș. În sat locuiesc numai agricultori. Casele sunt mărunte și locuitorii unui sat sunt mult mai puțini la număr ca la oraș.

PLANUL ORAȘULUI BUCUREȘTI

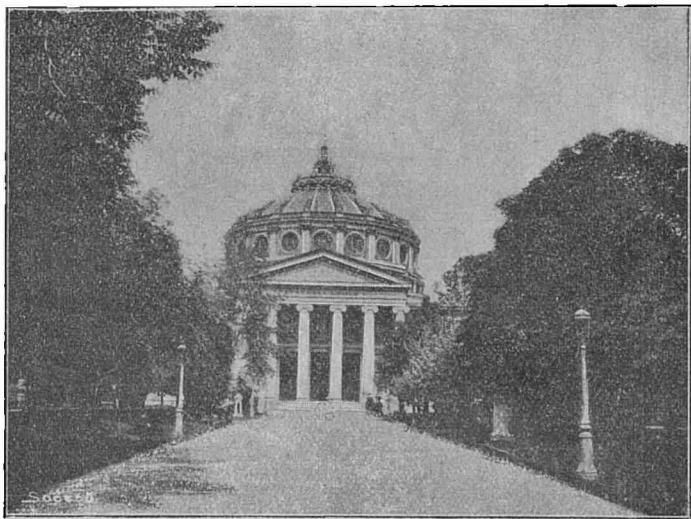
Orașul București

Bucureștii este cel mai mare oraș din Țara-Românească. El este tăiat în

Bulevardul Elisabeta

două de apa Dâmboviței. Bucureștii are o mulțime de străzi, care îl străbat prin toate părțile. Cea mai mare și mai frumoasă este *Bulevardul*, care taie Bucureștii

Ateneul

dela Apus la Răsărit. Acest Bulevard poartă diferite numiri: *Elisabeta*, *Carol*, *Ferdinand* și *Pache-Protopopescu*. Afară de dânsul mai este *Bulevardul Colței*, care

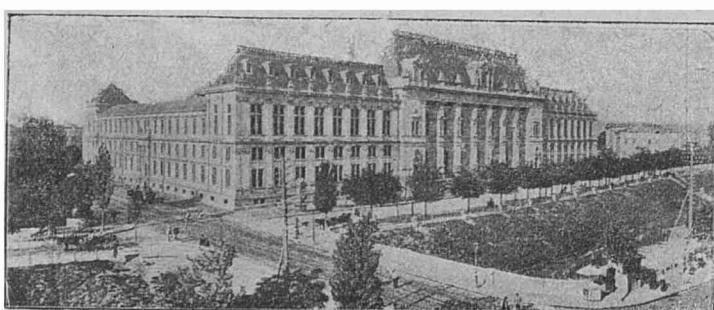
străbate o parte din oraș de la Miază-noapte spre Miază-ză; *Bulevardul Maria* care trece pe la Mitropolie și *Bulevardul Neatărării*, care trece pe la Uzina de gaz.

Velele Generala. București

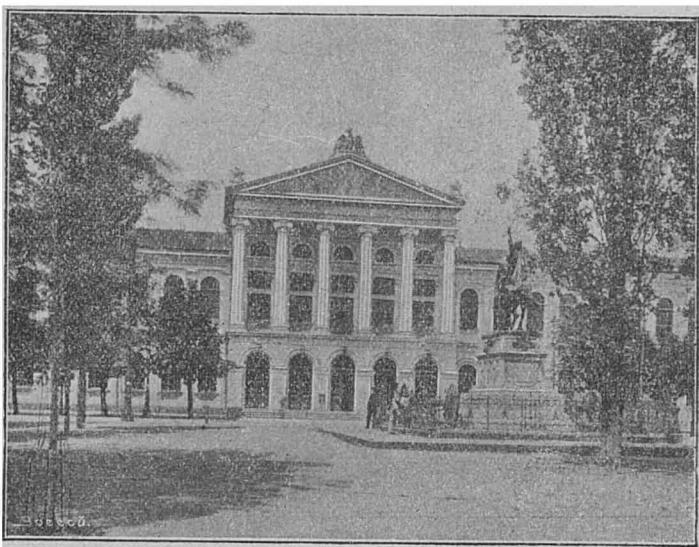

Palatul Poștelor

Palatul Justiției

Imprejurul orașului se află mai multe drumuri pietruite. Astfel sunt șoselele : *Basarab*, *Bonaparte și Stefan cel Mare* în partea de Nord ; *Pantelimon* și *Mihai Bravul*

Universitatea

spre Răsărit ; calea *Raionului* și șoseaua *Viilor* la Miază-zi, și șoseaua *Doamnei*, a *Pandurilor* și *Grozăveștii* în partea de Apus.

Casa de Depuneri.

Din mijlocul orașului pleacă mai multe strade, care duc către margine.

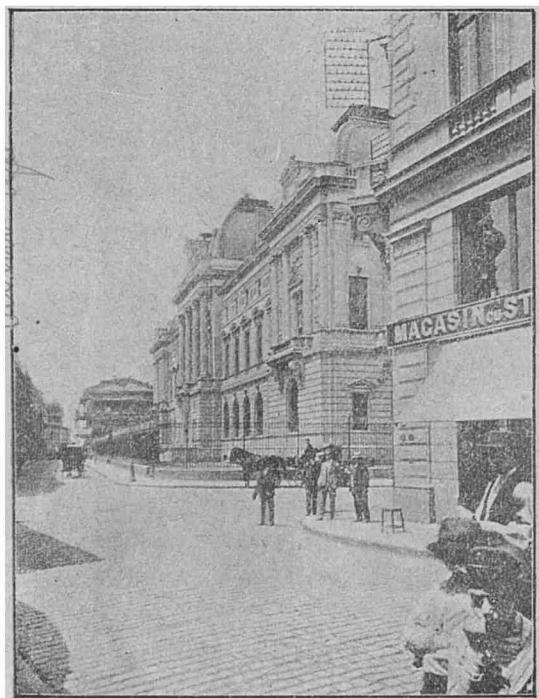
Cele mai însemnate sunt:

Calea Victoriei care merge în spre Miază-noapte și ține până la șoseaua

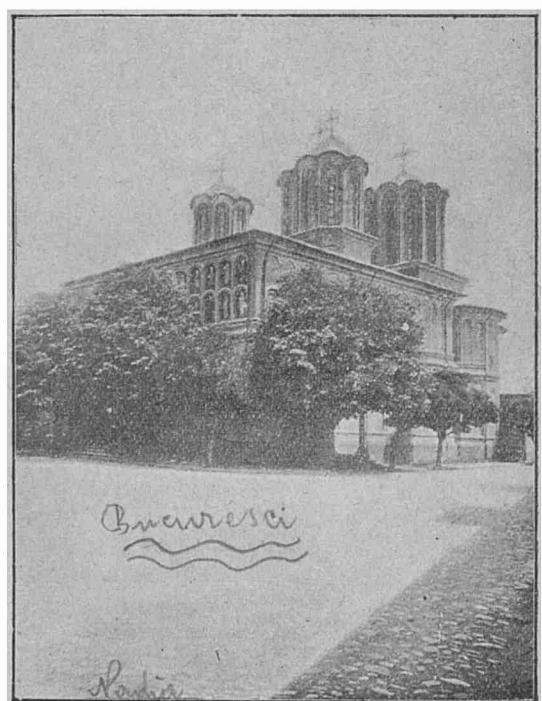

Teatru Național

Chiselef; calea Moșilor merge în spre Răsărit și Miază-noapte; calea Calărașilor duce spre Răsărit; calea Văcărești spre Miază-zî; calea Rahovei spre Apus și

Banca Națională

Mitropolia

Miazăzi ; calea Griviței duce în spre Gara de Nord ; calea Dorobanților, spre Miază-noapte ; calea Plevnei spre Apus.

Dintre clădirile publice mai însemnate sunt : Palatul Regal, Ateneul, Palatul Justiției, Palatul Poștelor, *Universitatea*, Curtea de Conturi, Teatrul Național, Casa

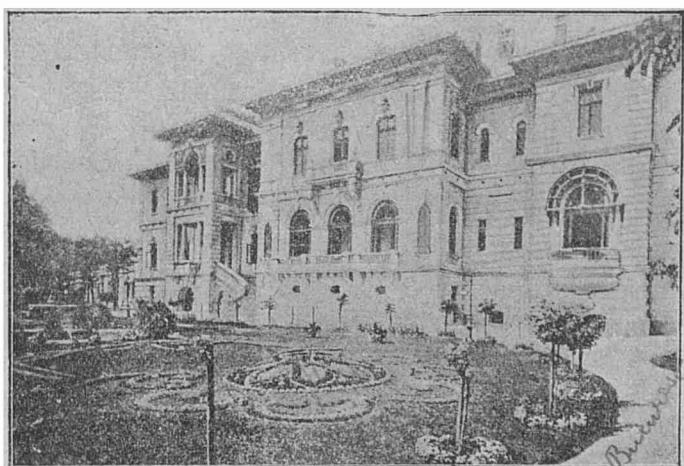

Statua lui Mihai Viteazu

Statua lui Heliade

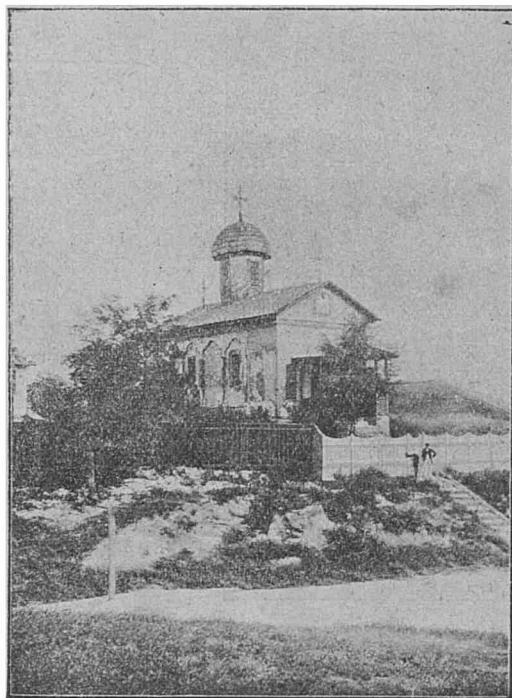
de Depunerii, Ministerul de Domenii, Mitropolia, Biserica Domnița Bălașa, Biserica Sf. Spiridon, Seminarul Central, Spitalul Colțea, Spitalul Brâncoveneasa, Gara de Nord, Gara de Sud.

Palatul Cotroceni

Se mai află în oraș Piața mare, Piața mică, Hala Traian, Hala Grivița, precum și câteva grădini publice, cum sunt: Cismigiu, grădina Sf. Gheorghe, grădina Icoanei și altele.

Orașul București se împarte în cinci părți numite *culori*. În centrul orașului e află culoarea de *roșu*; iar jur împrejurul acesteia se află culorile de *Verde*, de *Galben*, de *Albastru* și de *Negru*.

Biserica Bucur

Cea mai mare parte din locuitorii orașului București sunt Români. Românii țin de religia creștină. Mai sunt și alte neamuri precum: Evrei, Nemți, Francezi, Unguri, Greci, Sârbi și Bulgari. Românii sunt parte funcționari și slujbași, iar alții sunt industriași și negustori. Străinii sunt cea mai mare parte negustori și meșteșugari.

Totii locuitorii unui oraș se chiamă *orașeni*.

Cătunul și satul

Deosebire dintre sat și oraș

Câteva case mărunte așezate unele lângă altele se chiamă *cătun*.

Un cătun are mai puțin de 100 locuitori. Un sat are mai mult de 100 locuitori.

Casele dintr'un sat sau cătun sunt mici. Ele sunt făcute din nucle și acoperite cea mai mare parte cu stuf sau coceni.

Orașele sunt mult mai mari decât satele. Casele din orașe sunt zidite cu cărămidă și acoperite cu tablă de fier; ele sunt mult mai niari și mai frumoase decat cele de prin sate.

Prin sate și cătune se găsesc prea puține drumuri și chiar acestea sunt rari, ori pietruite. Stradalele orașelor sunt însă pretutindeni pardosite cu piatră.

Locuitorii dela sate se ocupă aproape numai cu plugăritul și creșterea vitelor. Ei sunt mai toți Români, pe cătă vreme în oraș trăesc pe lângă Români, și alte neamuri străine. Imbrăcămintea orașanului este nemțească, pe când a săteanului, și mai ales a săteanului de munte, este curat românească.

Când un sat este mai mare, adică cu mai multe strade și prăvălii, el se numește *târgușor* sau *târg*. Printre târgovetii sunt mai mulți negustori decat printre săteni.

Comuna cu satele și cătunele ei

Organizarea comunei. — Primarul și consiliul comunal. — Judecătoria comunală

Unul sau mai multe sate și cătune împreună alcătuiesc o *comună*. Satele alcătuiesc comune *rurale*, iar orașele comune *urbane*.

Orice comună fie urbană fie rurală, are în capul ei un primar. El lucrează într'o casă numită *primărie* sau *casă comunală*. Satul sau cătunul în care locuște primarul, se chiamă *reședința comunei*.

La primărie, se adună și alți oameni, dela care ia povete primarul.

Aceștia se numesc *consilieri comunalii*, iar adunarea lor se chiamă *consiliu comunal*.

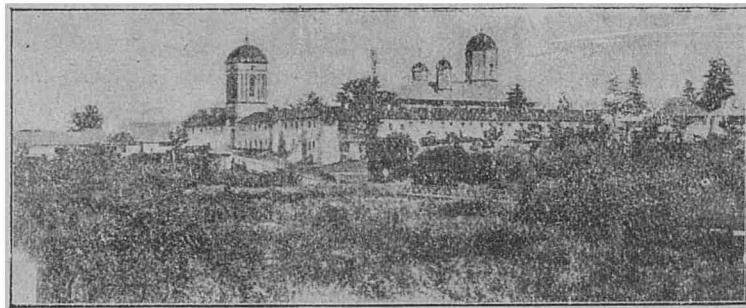
Consilierii comunalii sunt aleși de locuitori pe timp de 4 ani. Unul dintre consilieri se chiamă *primar*; acesta este ales de către ceilalți.

La toate comunele rurale primarul împreună cu doi jurați, au datoria d'a impăca și d'a judeca micile neânțelegeri dintre locuitorii comunei. Primarul și jurații alcătuiesc *judecătoria comunală*. Jurații se aleg dintre cei mai de frunte oameni ai comunei.

Imprejurimile orașului București

Dacă eșim afară din oraș pe calea Victoriei, dăm peste satele *Herăstrău*, *Băneasa*, *Colentina* și *Teiu*. Mergând spre Răsărit întâlnim satele *Mărăuța*,

Pantelimon și Dudești. Dacă eșim pe la Filaret, adică spre Miază-zii găsim, în calea noastră inchisoarea *Văcărești* și cătunul *Progresul*; iar dacă mergem spre Apus dăm peste Cotroceni și ceva mai departe *Militari*.

Mănăstirea Cernica

Lângă *Herăstrău* și lângă *Teiu* se află câte un lac. Tot pe lângă aceste comune trece râul Colentina.

In toate părțile mergem pe șosele.

Imprejurimile comunei Budești

Dacă eșim din sat și înaintăm pe drum spre Miază-noapte, dăm peste satul *Vasilați*. Spre Răsărit se află *Negoiești*. Spre Miază-zii satul *Crivăț*; iar spre Apus cătunul *Gruiu*. Șoseaua care merge spre Gruiu trece peste apa Dambovița. Această apă curge pe la Apus de satul nostru și se impreună cu râul Argeș, care trece pe la Miază zi.

Imprejurimile comunei Tânjanu

Spre Miază noapte de comuna noastră se întinde valea Tânjanului cu un lac. Restul este cîmpie netedă și fără săte până la o mare depărtare. Dacă mergem spre Răsărit, dăm peste cătunul *Biduleasa*. Spre Miază-zii se află cătunul *Tânjanu-Moara* și mai departe satul *Bălăceanca*; iar spre Apus cătunul *Căldăraru* și mai sus *Cernica*. Numai spre Cernica mergem pe șosea. In toate celelalte direcții sunt numai drumuri primitive.

Imprejurimile comunei Oltenița

Mergând spre Miază noapte dăm peste comuna *Atârnății*. Spre Apus peste comuna *Chirnogii*, după ce trecem peste Argeș; iar spre Miază-zii se află cătunul *Carantina*, tocmai pe malul Dunărei.

TRIMESTRUL II

Plasa

Afară de comunele, pe care le cunoaștem, se mai află și altele mai îndepărtate.

1. *Mai multe comune alcătuesc o plasă.* Plasa este dar mai mare decât o comună. De pildă, dacă într'o plasă se află patru comune, plasa este cam de patru ori mai mare decât o comună.
 2. În capul fiecărei plăși este un inspector communal. Casa în care lucrează inspectorul se numește *inspectorat*.
 3. Comuna în care locuiește inspectorul communal se numește *reședința plășii* sau *capitala ei*.
 4. În comuna de reședință se afă căte-o dată și *judecătoria de pace*, unde judecătorul judecă neîntelegerile ivite între locuitorii plășii.
-

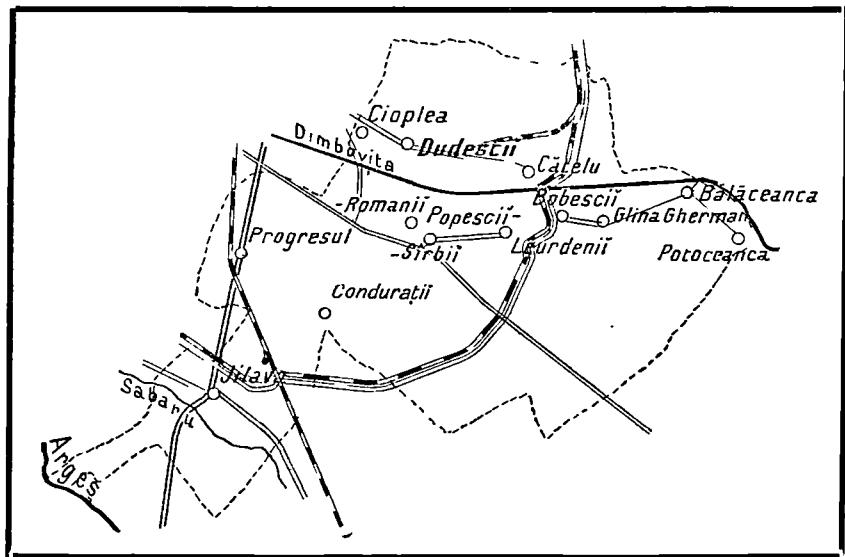
Plasa Dudești

Plasa Dudești se află la răsărit de București. Ea se compune din șase comune, din care face parte și capitala țării.

Este udată de râul Dâmbovița.

Notă. — Repede o hîre asupra comunei în care se găsește scoala se va face la începutul trimestrului II. Fiecare învățător va face imprejurimile comunei sale după unul din modelele de mai sus, apoi va începe cu plasa din care face parte comuna respectivă.

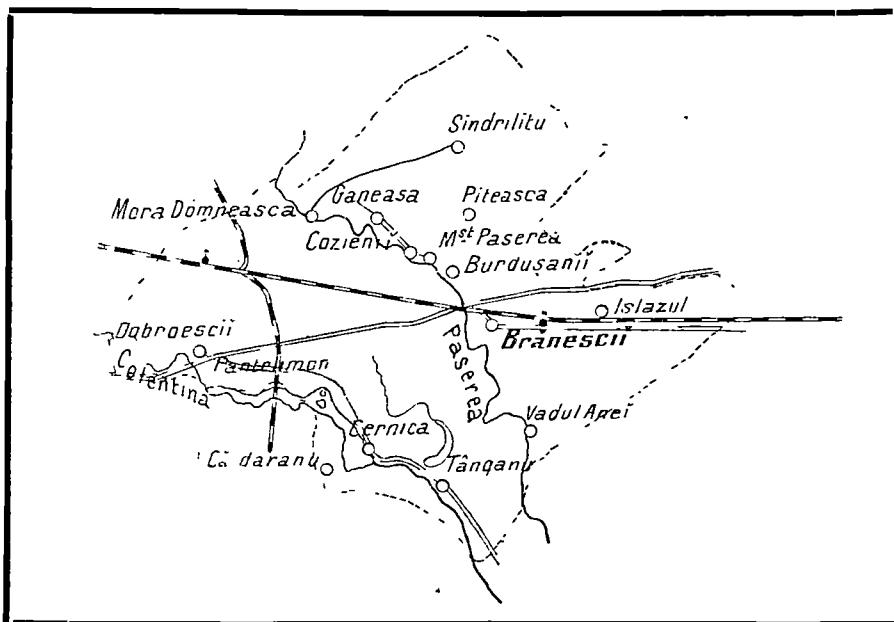
Fiecare învățător va trata plasa în care se găsește comuna în care dânsul se află. Apoi va urma cu plășile vecine, pe care le va așeza pe rând la locul fiecăreia, până ce le sfărșește pe toate. În acel moment va trece la noțiunea de județ.

Reședința plășii este în Dudești.

În această plasă se află forturile Căldăraru, Leordeni și Popești.

Plasa Brănești

Cam spre Miază-noapte de plasa Dudești se întinde plasa Brănești.

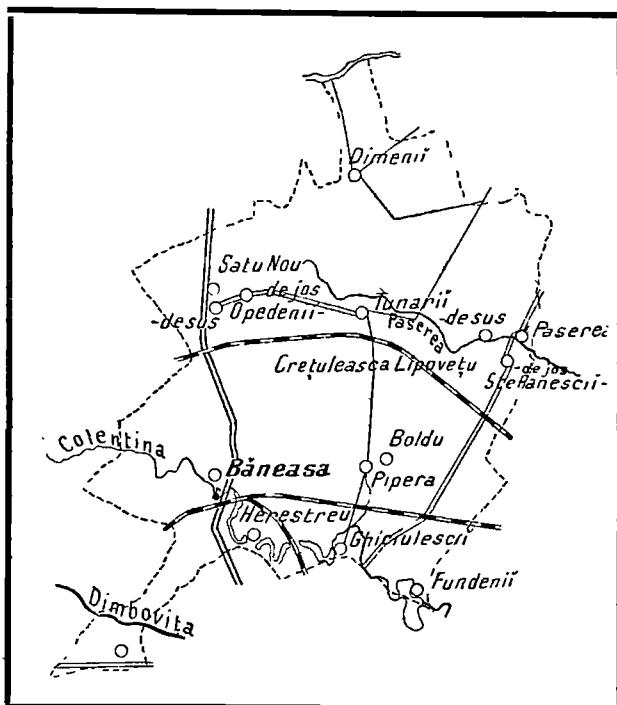
Se compune din șease comune. Are reședință în Brănești.

Aci se află mănăstirile Pasarea, Cernica și Panteliom.

Este udată de gărlele Colentina, care formează lacul Cernica, și Pasărea cu lacul Pasărea.

In Brănești se află școala de silvicultori și fortul.

Plasa Băneasa

Spre Apus de plasa Brănești se află plasa Băneasa, formată din 6 comune. Este udată prin mijloc de gârla Colentinei.

Reședința plășii este în comuna Băneasa.

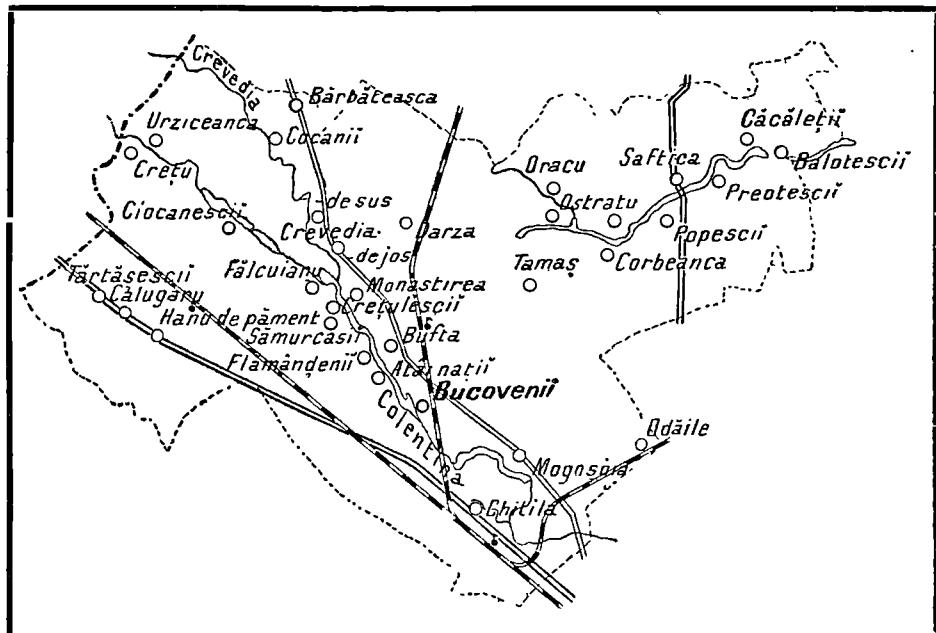
In această plasă se află forturile Otopeni și Băneasa.

Plasa Bucoveni

Spre Apus și Miază-noapte de plasa Băneasa se întinde, până la marginea județului, plasa Bucoveni, compusă din șapte comune.

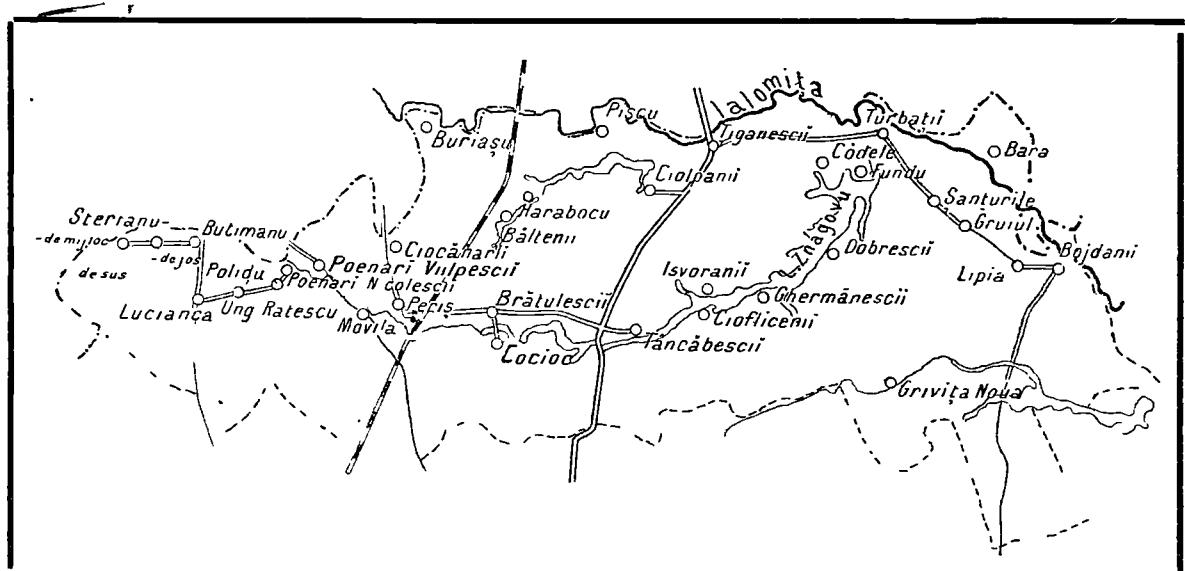
Reședința acestei plășii este în satul Buftea.

Plasa este udată în lungul ei de râul Colentina și de afluențele acestuia Ilfovul, precum și de vârful lacului Căldărușani.

Plasa este străbătută de calea ferată care merge spre Ploiești.

Plasa Cocioc

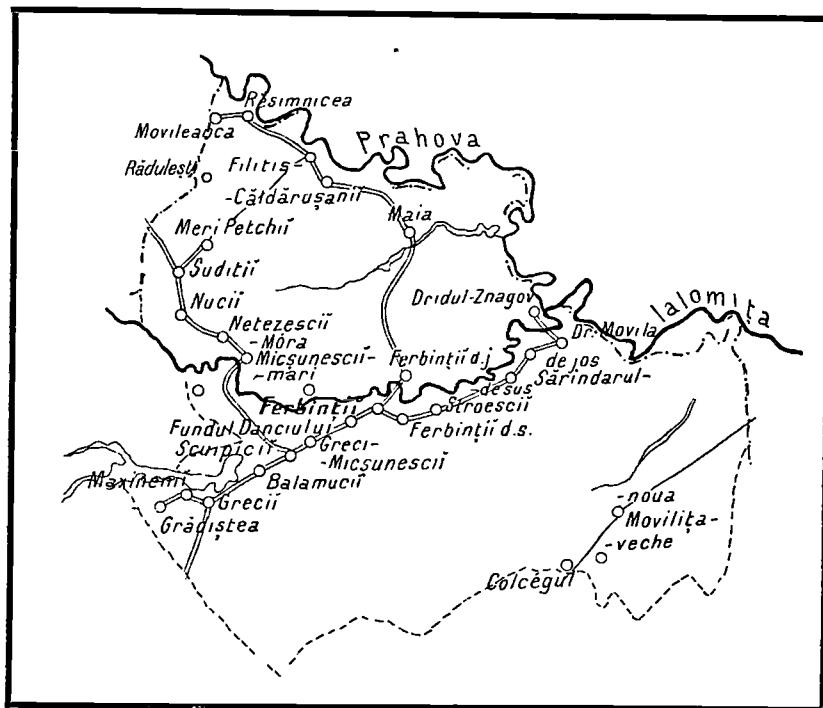

Se intinde spre Miază-noapte de plasa Bâneasa, până în gârla Ialomiță, care face hotarul despre județul Prahova.

Plasa Cocioc se compune din 6 comune, având reședința în Cocioc.

Ea coprinde și mănăstirile Tigănești, Snagov și Căldărușani.
Este udată de lacurile Tigănești, Snagov și Căldărușani.
Prin partea de apus trece calea ferată.

Plasa Fierbinți

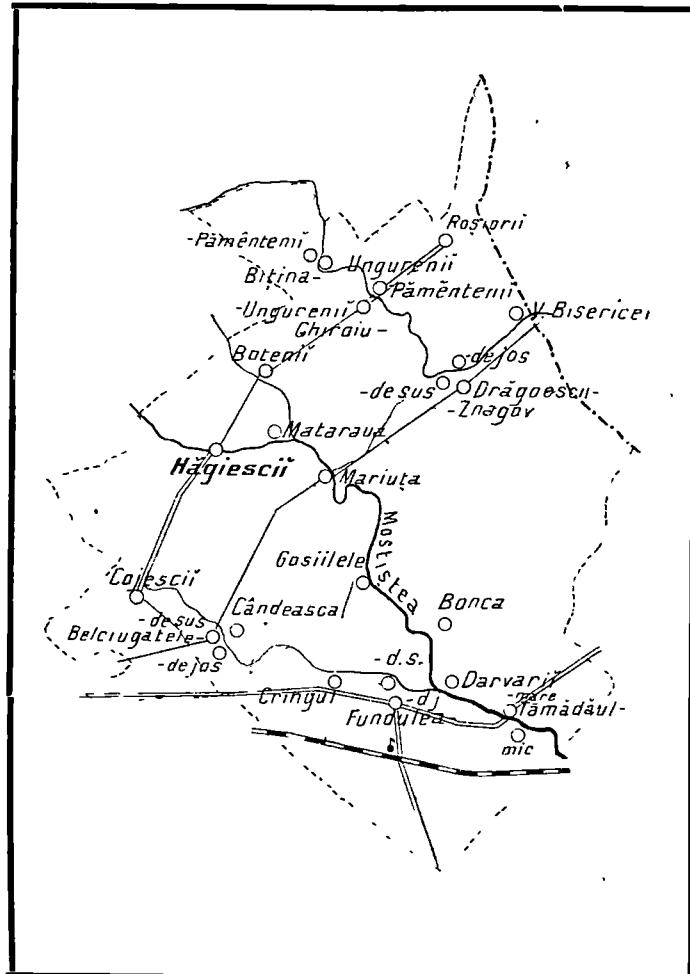
Se află așezată la răsărit de plasa Cocioc și se compune din șapte comune. Reședința este în targul Fierbinți.

In partea de Miază-noapte curge râul Prahova, care face hotarul. Pe lângă Fierbinți trece râul Ialomița. Cele două rauri se unesc lângă satul Dridu-Snagov. Mai cade în această plasă și o parte din lacul Căldărușani.

Plasa Hagiești

Se află așezată spre Miază-ză de plasa Fierbinți și se compune din șase comune, având reședința în Hagiești.

Este udată numai de pârâul Mostiștea, care formează lacul Fundulea.

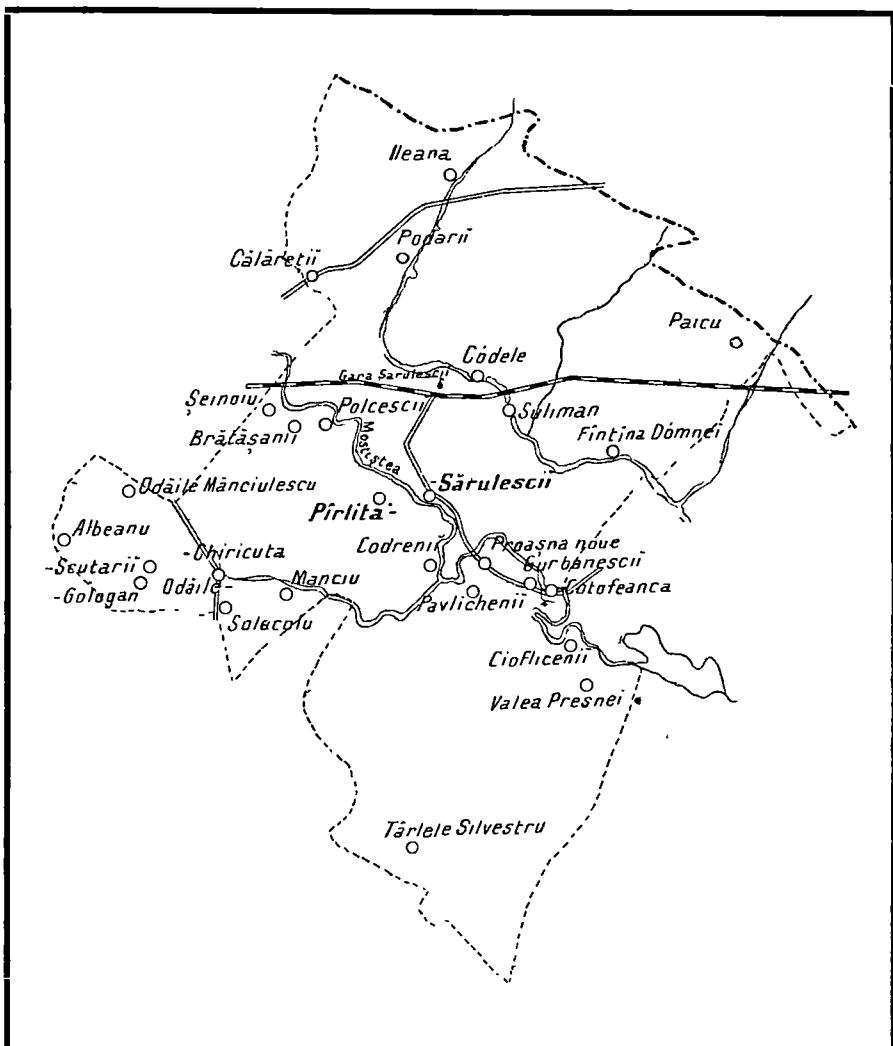
Pe la Miazăzi trece calea ferată, care trece în județul Ialomița, vecinul nostru din spre răsărit.

Plasa Pârlita-Sărulești

Mergând tot spre Miazăzi de plasa Hăgăști, intrăm în plasa Pârlita-Sărulești, compusă din cinci comune.

Reședința plășii este în comuna Pârlita.

Este udată de gârla Mostiștea și de o altă gârlă care se varsă în lacul Obilești.

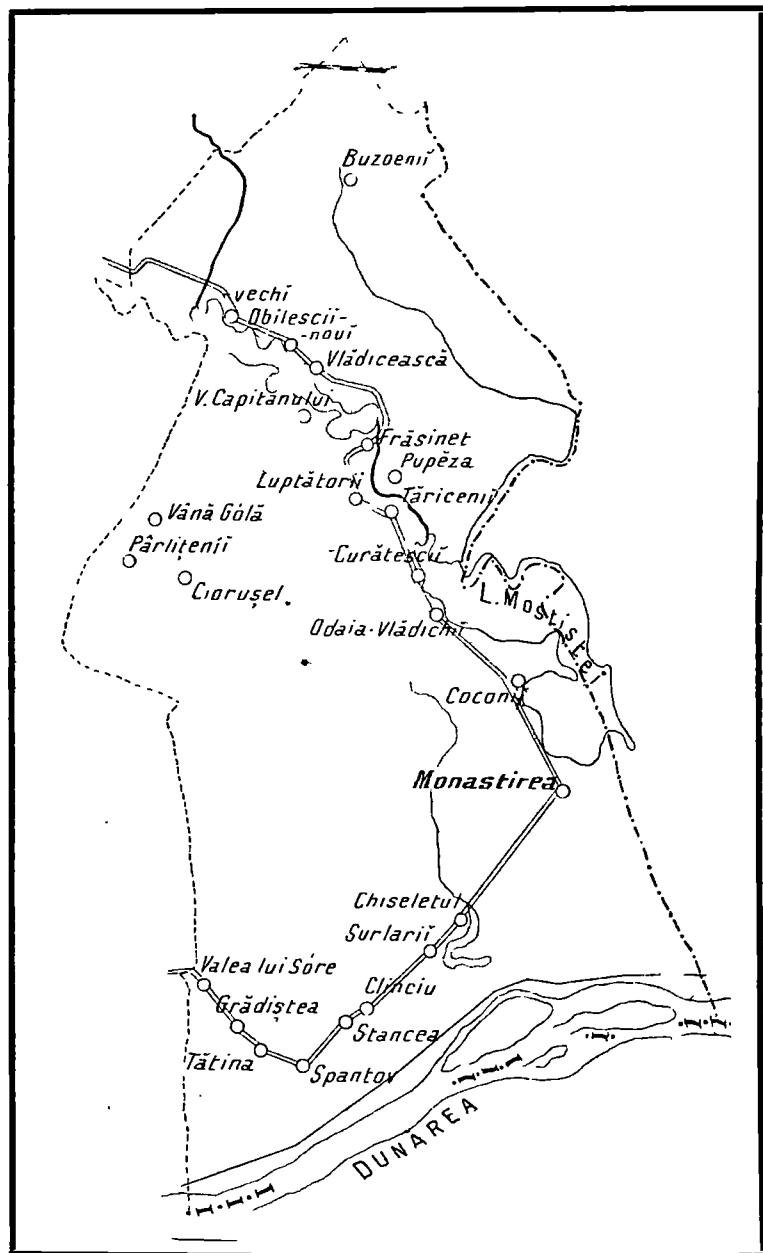
Cam pe la Miază-noapte trece calea ferată.

Plasa Mănăstirea

Ocupă toată partea dela Miază-zí de plasa Pârlita până la Dunăre.

Se compune din șeapte comune, și are reședință în comuna Mănăstirea.

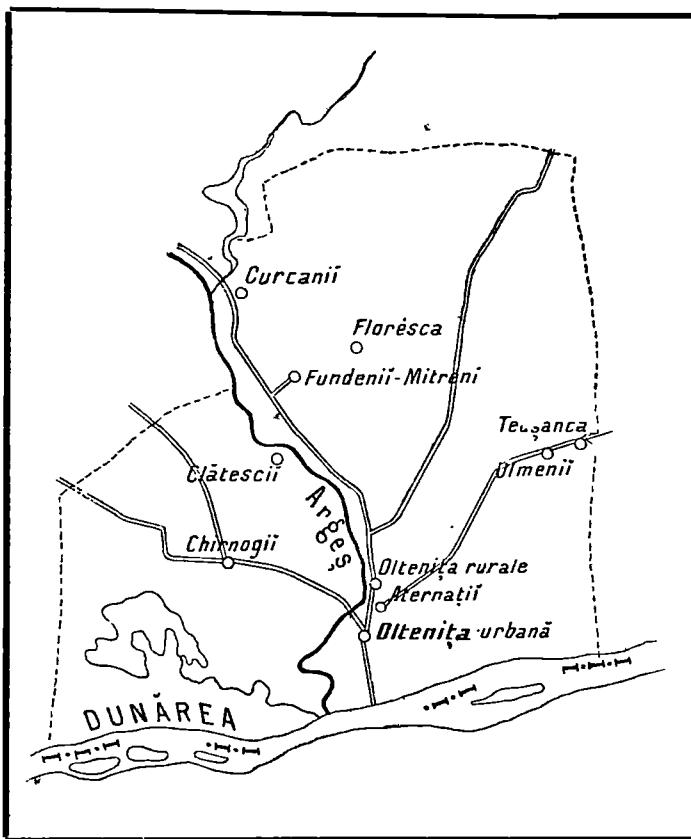
Afară de Dunăre, care o udă la Miază-zí, această plasă este udată în lungul său de lacurile Obilești, Coconi și Mostiștea, precum și de gârla Mostiștea, care merge în Dunăre.

La Chiselet Mihaiu Viteazu a bătut crunt pe Turci.

La Obileşti s'a întamplat o mare luptă intre Ruşi și Turci.

Plasa Oltenița

Se află spre răsărit de Mănăstirea. Este și ea udată de Dunăre, precum și de râul Argeș, care se varsă tocmai largă Oltenița.

Se compune din șease comune, având reședința în Oltenița (târg).

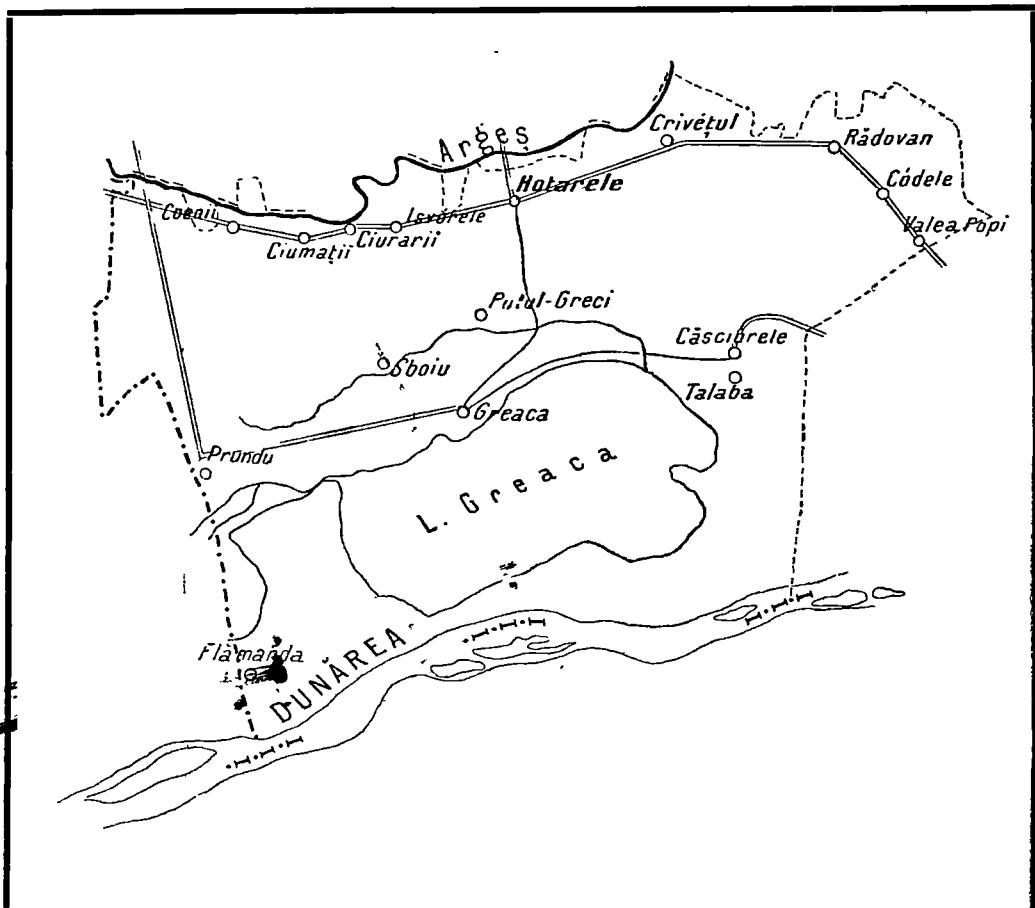
Oltenița e renomată pentru nenumăratele lupte dintre Ruși și Turci.

Târgul Oltenița este comună urbană și un bun port pe Dunăre.

Plasa Hotarele

Se intinde de-a lungul Dunării spre Apus de plasa Oltenița, până la hotarul despre județul Vlașca.

Această plasă se compune din șapte comune, având reședința în Hotarele.

Pe la Miază-noapte curge Argeșul; pe la Miază-zi curge Dunărea împreună cu brațul său Mureș, care formează marele lac Greaca.

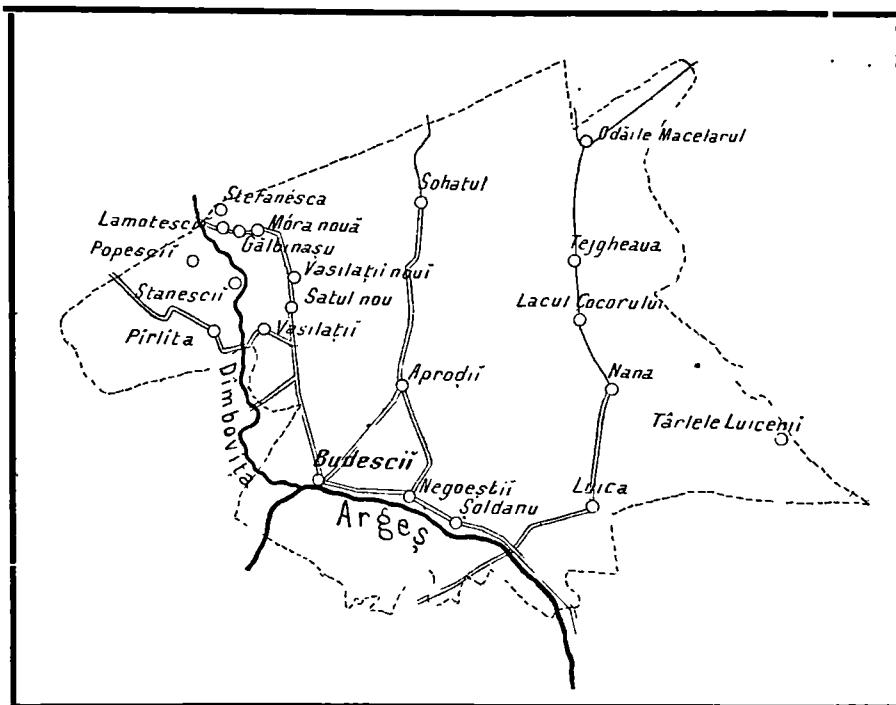
Pământul e în mare parte nisipos.

Plasa Budești

Se întinde la Nord de plasa Oltenița și se compune din șeapte comune.

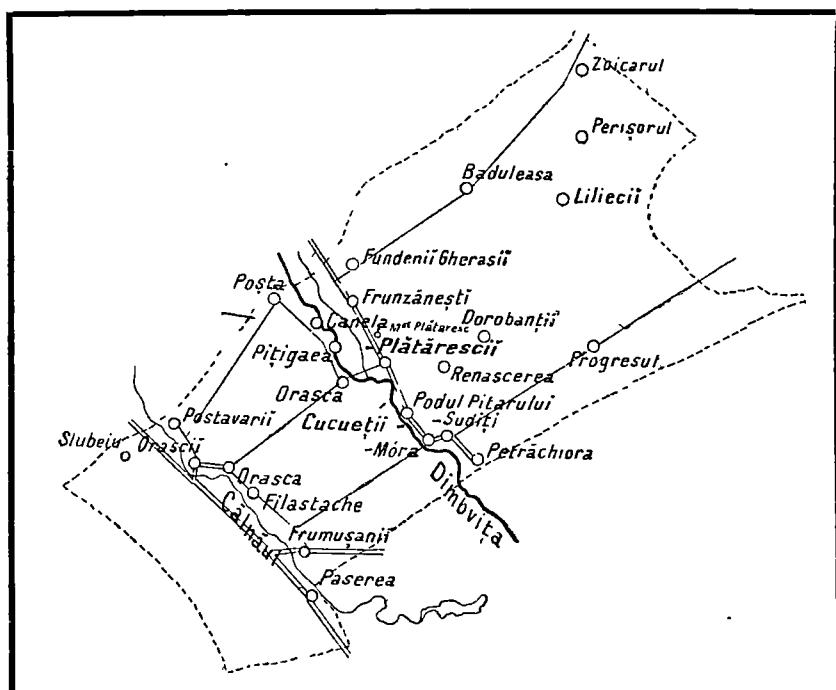
Reședința plășii este în Budești, care se află așezat la confluența râului Dâmbovița cu Argeșul.

Această plasă este udată în lungul său de râul Dâmbovița.

Plasa Cucueții-Plătărești

Se întinde spre miază-noapte de plasa Budești de-a lungul râului Dâmbovița.
Se compune din cinci comune.

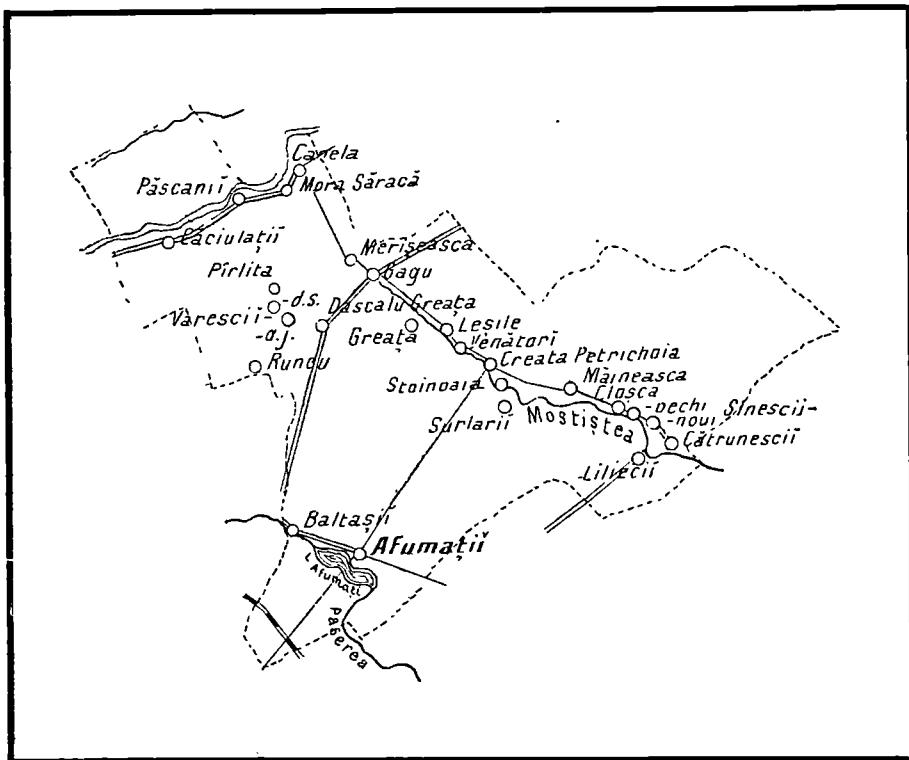

Reședința este în comuna Podul-Pitarului.

La Plătărești se află o mănăstire și un penitenciar pentru femei.

Afără de Dâmbovița, această plasă mai posedă și lacul Fundenii, lângă satul Fundenii Gherase.

Plasa Afumați

Se află așezată la nord de plasa Brănești și se compune din cinci comune.

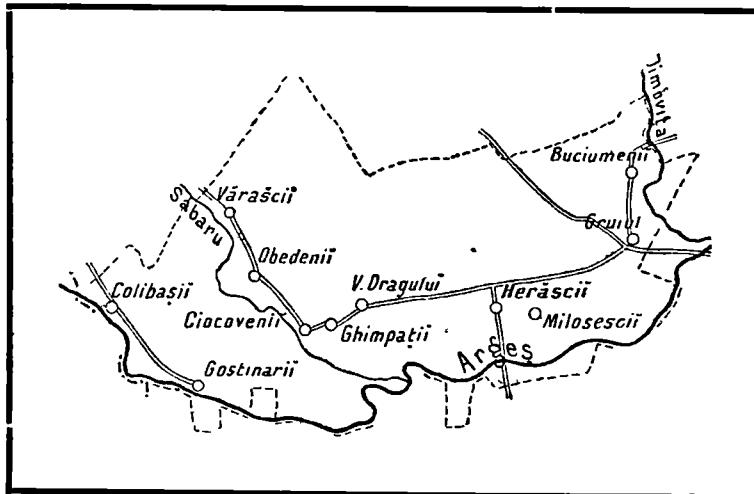
Reședința este în comuna Afumați, unde se mai găsesc încă și astăzi câteva ruine din palatul Domnului român Radu de la Afumați.

Această plasă este udată de gârla Pasărea, care formează lacul Afumați.

Aici se află și fortul Afumați.

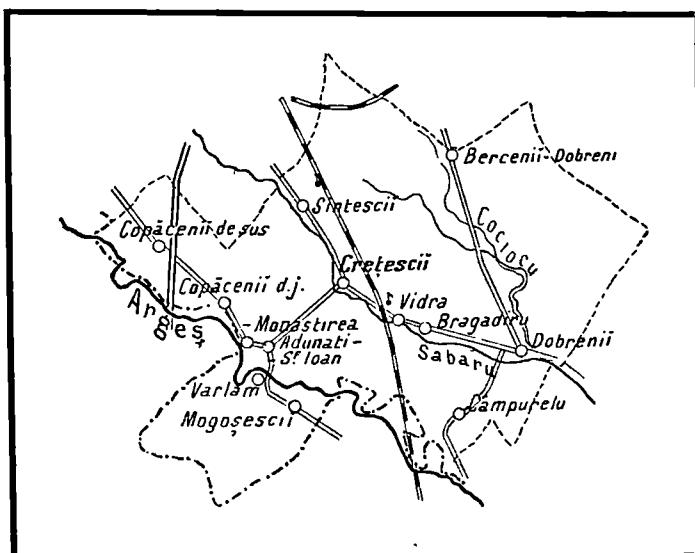
Plasa Herăști

Se întinde la Miază-noapte de plasa Hotarele, de care se desparte prin râul Argeș.

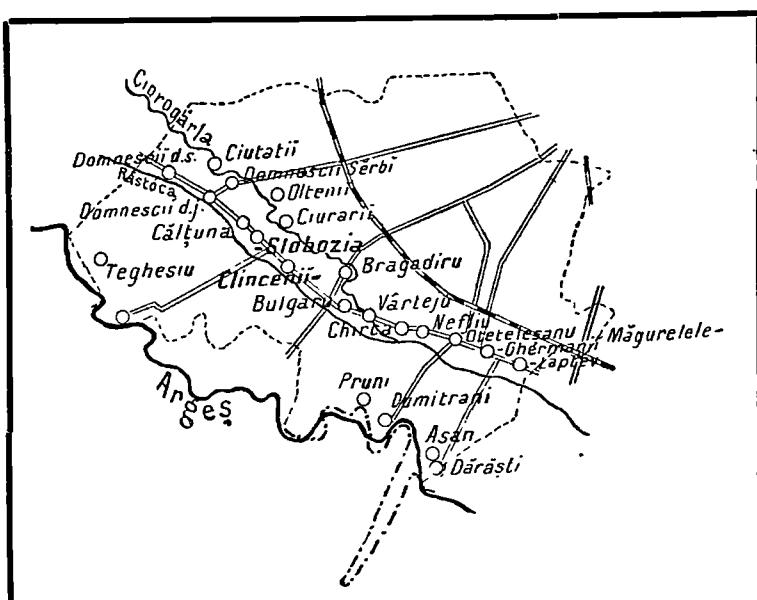
Se compune din cinci comune cu reședința în Herăști.
Este udată de râurile Argeș și Sabar.

Plasa Crețești-Sinetești

Se întinde spre Miază-noapte de plasa Herăști, pe râul Sabară în sus.
Se compune din șease comune, având reședința în comuna Crețești.
Este udată de râul Sabară.

Plasa Clinceni-Slobozia

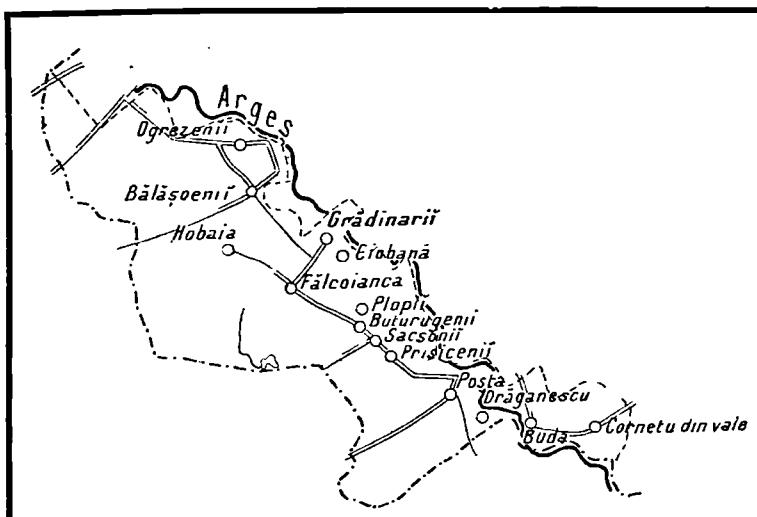
Mergând în sus pe râul Sabaru, spre Miază-noapte de plasa Crețești-Sinetești, intrăm în plasa Clinceni, compusă din șapte comune.

Reședința acestei plăși este în comuna Clinceni.

Este udată de râurile Sabarul și Ciorogârla.

In comuna Măgurele se află o școală de fete internat.

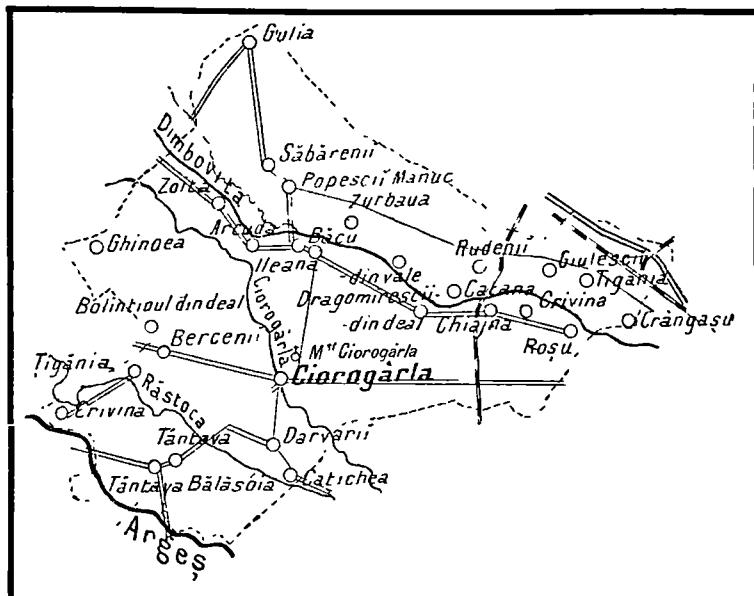
Plasa Grădinari

Această plasă se întinde spre Apus de plasa Clinceni și se compune din șase comune cu reședință în Fălcianca.

Este udată de râul Argeș.

Plasa Ciorogârla

Se află așezată spre Miază-noapte de plasa Clinceni și se compune din opt comune, având reședința în comuna Ciorogârla.

Este udată de râurile Sabarul și Ciorogârla. Aci se află și vechiul schit Ciorogârla.

Plasa Bolintinu din vale

Se află spre apus de plasa Ciorogârla și se compune din șase comune. Reședința acestei plăși se află în comuna Bolintinu din Vale.

Aci s'a născut marele poet român Dumitru Bolintineanu.

Este udată de râurile Sabarul și Argesul.

NOTIUNI DE GEOGRAFIE FIZICA

Când mergem, pe un drum neted, fără suișuri sau scoborâșuri, atunci zicem că mergem pe un loc săs. Locul acela săs se numește câmpie.

Câmpie întinsă

Unele câmpii și săsuri sunt foarte mănoase. Pe ele se seamănă, mai cu seamă grânele, iar păsunile lor nutresc turme de vite.

Păsună în câmpie roditoare

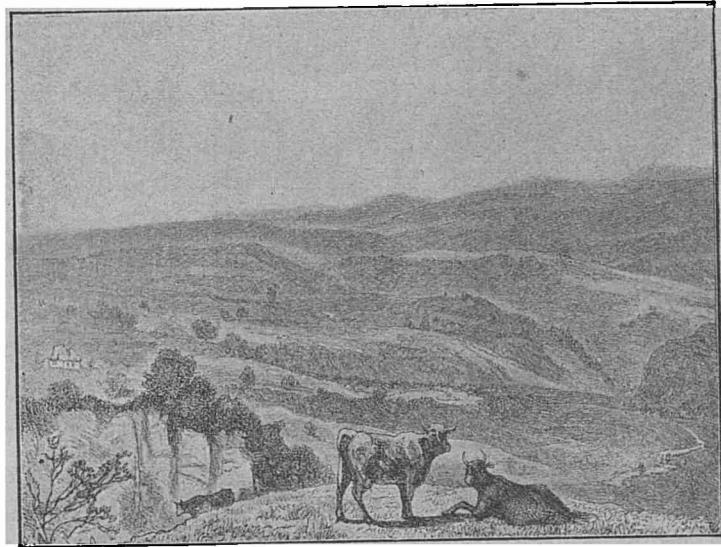
Suprafața pământului nu este peste tot netedă ; prin unele locuri este mai ridicată iar prin altele mai adâncită. Ridicăturile de pământ, după înălțimile lor, iau

Dealuri mari. În fund munți acoperiți cu zăpadă

numele de *movilă*, *măgură*, *deal*, și *munte*, pe când locurile mai adânci se chiamă : *vale*, *trecătoare* sau *pas*.

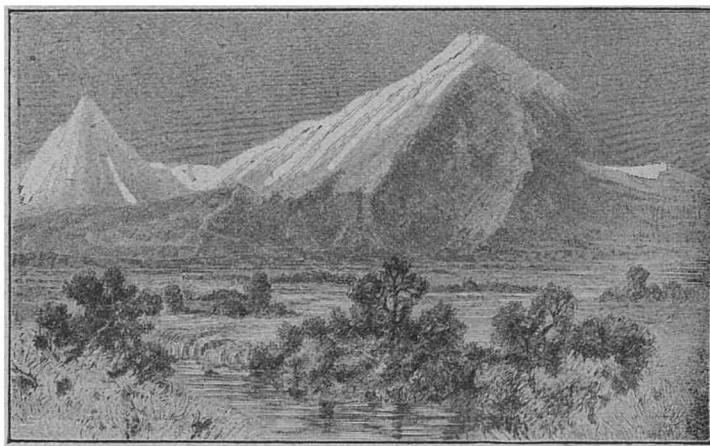
Când dealurile și munții se țin sir, legați unii de alții, atunci formează *sir de dealuri* or *de munți*.

Câmpie cu dăluri în fund

Partea cea mai înălțată a unor şire de dealuri sau de munți formează *coama* sau *muchea*; partea pe care se scoboară apele la vale este *povărnișul* sau *coasta*; în fine partea unde se face tot una cu câmpia sunt *poalele* sau *picioarele muntelui*.

Câteodată, plecând de pe șesul unei ape mari, trebuie să urci o coastă și apoi mergi iar pe loc șes. Acest loc șes, mai ridicat de cât cel de lângă apă, se chiamă *podis* sau *platou*. Podisul poate să fie brăzdat de dealuri și chiar de munte.

Munți mari

In munți se găsesc *izvoarele* apelor curgătoare. Apele curgătoare poartă după numirea lor, felurite numiri, de *părăiașe*, *păraie*, *râuri* ori *fluvii*.

Apa, ce curge din izvor, devine din ce în ce mai mare și în drumul ei se încarcă din dreapta și din stânga cu alte cursuri de apă, pe cari le numim *afluenții râului*.

Un curs de apă are două maluri. Așezându-ne cu față încotro curge apa, avem *malul drept* la dreapta noastră, iar *malul stâng*, la stânga noastră.

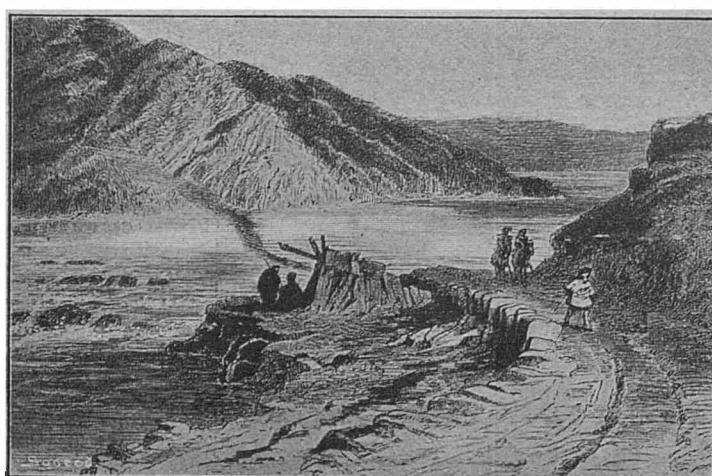
Când plouă mult, unele văi se umplu cu apă ce nu seacă niciodată, formând astfel *lac* ori *băltă*. Băltile nu sunt niciodată prea adânci.

Dunărea la Porțile de fier

Unele părți scobite se umple cu apă de ploaie și formează lacuri sau bălti. Lacurile sunt mai mari și mai adânci decât băltile. Lacurile din munți sunt foarte adânci.

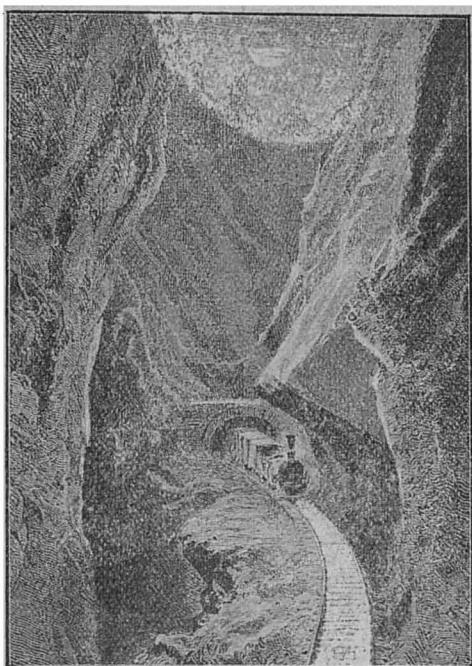
Comunicațiile între sate, orașe se fac pe drumuri.

Drumurile sunt de trei feluri: *Drumurile de fier*, pe cari umblă numai trenurile; *soselele* care sunt pardosite cu piatră și *drumurile naturale*. Când șoseaua

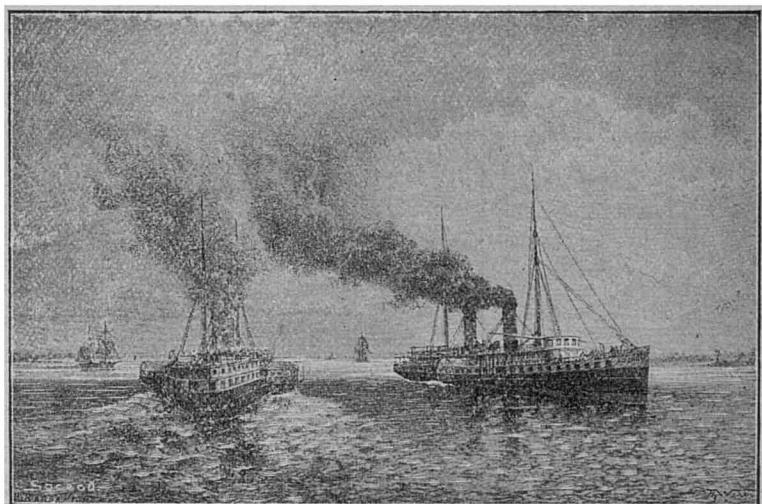

sau calea ferată întâlneste un râu, se construiește *pod* peste el; când dă de un munte se scopește muntele și se face un *tunel*; când dă de o vale se clădește un *viaduct*.

Podurile aruncate peste râuri sunt și ele de trei feluri: *poduri de fier*, *poduri de lemn* și *poduri de vase sau dube*.

Tunel

Vederea unui luciu de mare

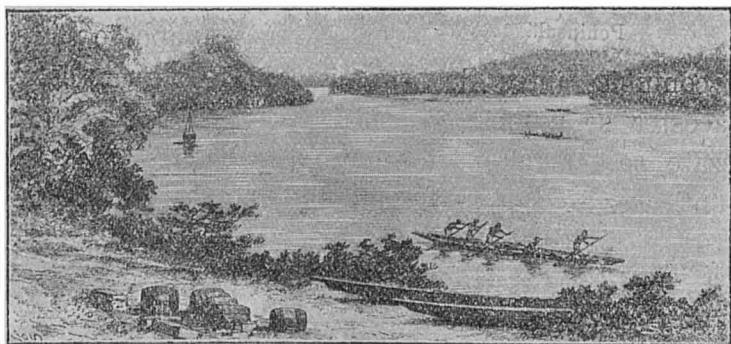
O apă întinsă și sărată la gust, se numește **mare**. În mare se scurg toate fluviile.

Basinul unei mări coprinde tot ținutul scăldat de toate fluviile, cari se varsă într'ansa.

Marginea pământului, de care se ating valurile mării, se chiamă malul mării sau țărmul mării.

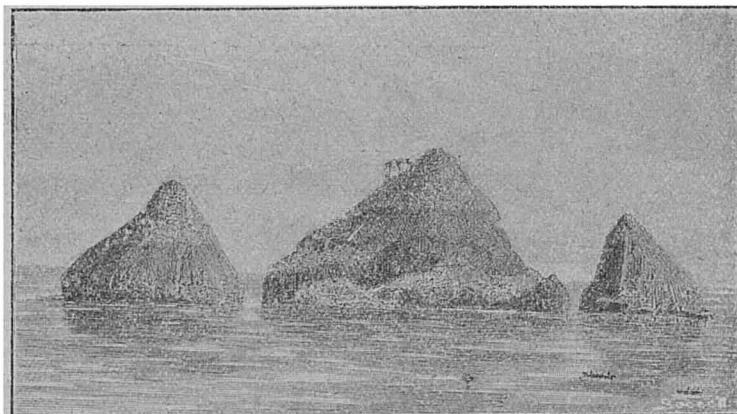
Malurile mării sunt unele stâncoase și înalte, altele joase și nisipoase.

La malurile înalte, marea este adâncă, la cele joase fundul mării se lasă oblu pe sub apă. Unui țărm oblu și nisipos i se mai zice *liman*.

Un golf

O parte a mării, intrată adânc în uscat se numește *golf*, *sân* sau *baie*.
 Un colț de pământ ascuțit, care înaintează în mare se chiamă *cap*.
 Un pământ înconjurat de toate partile cu apă, se numește *insulă*.
Ostroave sunt insulele ce se găsesc între malurile unui râu sau într-un lac,
 O grupă de insule se chiamă *Archipelag*.

Archipelag

O bucată mai mare de pământ, care înaintează în mare, dar tot se mai ține de uscat, se numește *peninsulă*.

Bucata de pământ, care leagă peninsula de uscat, se chiamă *Istm*.

Peninsula

Istmul este de obiceiu un pământ îngust, care desparte fundul a două golfuri sau a două mări. Prin unele locuri oamenii au săpat istmul și au lăsat să treacă apele dintr-o mare în celalătă. El au construit astfel un canal maritim.

Pe luciul mării plutesc vapoare.

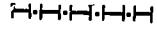
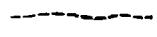
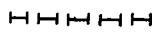
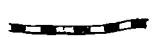
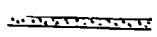
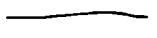
Unele mări comunică între ele prin niște brațe înguste de apă, strânse între două uscături; acestea se numesc *strâmtori*.

Orașele așezate pe țărmul mării se numesc *porturi*.

Porturile sunt așezate sau în fundul unui golf sau la gura unui fluviu.

SEMNE CONVENTIONALE

Pe planuri sau pe hărți, diferitele accidente se notează cu anumite semne, pe care le numim semne topografice sau convenționale.

- Sat.
- Comună de reședință, adică cu primărie.
- Reședință plășii.
- Reședință județului. Prefectura.
- Capitala țării.
- Mănăstire.
- Pod peste apă.
- Frontiera țării.
- Marginea sau hotarul unei plăși.
- Marginea sau hotarul unui județ.
- Cale ferată.
- Bulevard.
- Drum neîmpietrit.
- Șosea împietrită.
- Fluviu.
- Râu.
- Insulă.
- Munți.
- Lac.
- Gura fluviului. Deltă. Mare.

TRIMESTRUL III

De la plasă la județ

Mai multe plăși alcătuesc un județ. Județul în care se află plasa noastră este **Județul Ilfov**. El cuprinde cu totul doăzeci de plăși. Așa dar județul Ilfov este cam de doăzeci de ori mai mare de cât o plasă. Județul Ilfov se mărginește la Miază-noapte cu județul Dâmbovița și Prahova, la Răsărit cu Ialomița, la Apus cu județul Vlașca și la Miază-zi cu fluviul Dunărea.

Pământul județului Ilfov este un șes întins. Nu se găsesc de cât prea puține dealuri, cari despart râurile între ele. Câteva movile strică și ele netezimea terenului.

Ape. Apele care udă județul Ilfov sunt: fluviul **Dunărea**, care udă marginea de la Sud, **Argeșul**, unit cu *Sabarul*, care curge pe la Apus și se varsă în Dunăre, **Dâmbovița** încărcată cu *Colentina*, care tăie județul prin mijloc și se scurge tot în Argeș.

In partea de Răsărit a județului sunt lacurile *Tigănești*, *Snagov*, *Căldărușani*, *Obilești* și *Mostiștea*; iar la Miază-zi se află lacul *Greaca*, cel mai mare și cel mai aproape de Dunăre. **Dunărea** face margine județului spre Miază-zi. Apele Dunărei învăluie ostroavele *Albina*, *Frumoasa* și *Lunga*.

Plășile județului

Cele 20 plăși, care alcătuesc județul Ilfov sunt:

Cocioc	cu capitala	Cocioc
Bucoveni	" "	Bufta
Bolintinu din Vale	" "	Bolintinu din Vale
Grădinari	" "	Fălcoianca
Ciorogărla	" "	Ciorogărla
Băneasa	" "	Băneasa

Afumați	cu capitala	Afumați
Fierbinți	" "	Fierbinți
Clinceni Slobozia	" "	Clinceni
Dudești	" "	Dudești
Brănești	" "	Brănești
Hagiești	" "	Hagiești
Crețești-Sintești	" "	Crețești
Cucuți-Plătărești	" "	Podu Pitarului
Pârlita Sărulești	" "	Pârlita
Herești	" "	Herești
Budești	" "	Budești
Hotarele	" "	Hotarele
Oltenița	" "	Oltenița
Mănăstirea	" "	Mănăstirea

Capitala județului Ilfov este **București**.

București este și capitala țării românești, fiindcă aci stă Regele dîmpreună cu cei ce cârmuesc țara noastră.

Marca județului Ilfov este un templu cu sfinții împărați Constantin și Elena.

Orașele județului

Afară de București, nu se mai găsește în județul nostru alt oraș de cât *Oltenița*, port la Dunăre și reședința plășii Oltenița. În acest port se încarcă toate grânele, care se exportă din județ. Are un spital și un serviciu de poștă și telegraf.

Locuri istorice

In județul nostru sunt câteva locuri, unde s-au dat bătălii între Români și vrăjmașii țării noastre.

La *Afumați*, Turcii au fost rău bătuți de către Domnul Muntelei, Radu dela Afumați.

La *Chiselet*, lângă Dunăre, Turcii au fost nimiciți de Mihai Viteazu.

La *Copăceni* de pe Argeș, boerii țării au bătut pe Alexandru cel rău și l-au izgonit de pe tron.

La *Oltenița și Obilești* s-au întâmplat lupte dese între Ruși și Turci.

HARTA JUDETULUI ILFOV

Mânaștiri

Printre mânăstirile zidite de către Domnii sau boierii ţării în vremuri trecute, însemnăm cele mai însemnate pe *Tigănești* și *Căldărușani*, spre Miază-noapte; *Pasărea*, *Pantelimon*, *Cernica* și *Mărcau* prin mijlocul județului.

Principalele căi și drumuri

Imprejurul orașului București este o cale ferată în formă de cerc, care leagă fortificațiile.

Județul nostru este brăzdat în toate părțile cu tot felul de căi de comunicațiune. Drumurile de fier pleacă din București: *a)* spre Ploiești; *b)* spre Pitești; *c)* spre Giurgiu; *d)* spre Fetești.

Afară de drumurile de fier, județul Ilfov este străbătut de mai multe șosele asternute cu piatră, dintre care trei duc spre Miază-noapte; două merg spre Apus; una spre Miază-ză; altele spre Răsărit.

Producționi.—Ocupațiunea locuitorilor

Agricultura și vite.—Pe toată întinderea județului Ilfov se cultivă grânele și se cresc numeroase vite ca: *boi*, *bivolii*, *cai*, *oi*, *capre* și *porci*.

Se găsesc *păduri*, mai cu seamă prin plasa Snagovului.

Vîta crește în deosebi pe lângă București, apoi pe dealurile Argeșului și ale Sabarului și pe la Nord de lacul Greaca. Satul *Copăceni* este mai ales avut în viață de vie.

Afară de cereale se mai cultivă: *in*, *rapiță*, *cânepe*, *tutun* și tot felul de legume.

Din Dunăre și de prin lacuri se scoate mult *pește*.

Locuitorii cei mai mulți sunt *plugari* și *păstorii*. Alții însă se îndeletnicește cu tot felul de meșteșuguri; aceștia sunt *meseriași* ori *meșteșugari*. Mai sunt profesioniști, ca *profesori*, *ingineri*, *medici*, *advocați*, *preoți* și *militari*, și în fine *negustorii*. Plugarii și funcționarii sunt mai toți Români. Meșteșugarii și negustorii sunt mulți străini: Evrei, Greci, Armeni și alte neamuri.

Industrii

In Bucureşti sunt mai multe fabrici mari. Se lucrează *fierărie* (turnătoria de pe malul Dâmboviței), *cismărie*, *cărămidă*, *chibrituri*, *apă gazoasă*, *luminări de ceară și de seu*, *bere*, *săpun*, *ciment*. Sunt și numeroase mori.

La Bucureşti se află o fabrică de *tutun* și o mulțime de *tipografi*. Apoi o mulțime de ateliere de *lemnărie*, fabrici de *uleiuri* și altele. In comuna Bragadiru se află o fabrică de *băuturi spirtoase*.

Comerțul

In orașul Bucureşti se desfac cantități mari de toate productele județului, precum și multe mărfuri aduse de prin alte țări. Prin portul Oltenița se trimit afară din țară, cea mai mare parte din cerealele ce se produc în acest județ.

Mare schimb de mărfuri se fac și prin bălciorile ce se țin la zile mari, cum este cel din Bucureşti la Moși, in Pantelimon la 27 Iulie, la Oltenița în ziua de Sf. Constantin.

Capitala județului

Autoritățile județene

Prefectul. După cum inspectorul comunal este capul plășii, tot asemenea în fruntea județului se află *prefectul*. Prefectul are sub ordinele sale pe toți cei douăzeci de inspectori. Dimpună cu consiliul județean, prefectul orânduște facerea șoseelor, a școalelor și îndestularea altor nevoi ale județului. Orașul în care se află reședința prefectului se chiamă *capitala județului*.

In acest oraș este și *polițaiul*, care, ajutat de sergenții de stradă și de comisari, îngrijește de buna rânduială din oraș și păzește pe locuitori. Pentru stingerea focului, în orașe, mai sunt și *pompieri*. Orașele au și garnizoane de *tunari* și *dorobanți*, iar pe la sate sunt *călărași* și *jandarmi rurali*.

Tribunalul. In fiecare capitală de județ se află câte o judecătorie mai mare decât judecătoria de pace. Această judecătorie mai mare, se chiamă *Tribunal*. Aici se judecă pricinile ivite între locuitorii județului, și cele ale locuitorilor, cari nu s-au mulțumit cu hotărîrea judecătorilor de pace. In București se mai află o *Curte de apel*, la care se apelează în contra hotărîrei tribunalului, și în fine o *Curte de casatie*, care aproba ori strică orice altă hotărîre.

Revizorul. Acela care îngrijăște de mersul bun al școalelor din județ este *revizorul școlar*. In județul Ilfov sunt doi revizori școlari.

